

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки

Цей Закон визначає правові та організаційні засади фінансового забезпечення діяльності з припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерних установок.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

Терміни, що вживаються у цьому Законі, мають таке значення:

фінансовий резерв - це кошти цільового фінансування і цільових надходжень, які формуються експлуатуючою організацією (оператором) за час здійснення нею експлуатації ядерної установки на рахунку із спеціальним режимом використання та використовуються з метою фінансування розробки проекту зняття з експлуатації відповідної ядерної установки та заходів, передбачених цим проектом;

спеціальний рахунок - рахунок із спеціальним режимом використання, який відкривається уповноваженим банком експлуатуючої організації (оператору) з метою формування фінансового резерву та здійснення розрахунково-касових операцій для фінансування заходів, передбачених цим Законом.

Терміни "експлуатуюча організація (оператор)" та "ядерна установка" для цілей цього Закону вживаються у значенні, передбаченому Законом України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (39/95-ВР).

Терміни "радіоактивні відходи" та "спеціалізоване підприємство по поводженню з радіоактивними відходами" для цілей цього Закону вживаються у значенні, передбаченому Законом України "Про поводження з радіоактивними відходами" (255/95-ВР).

Стаття 2. Завдання Закону

Основним завданням Закону є:

правове регулювання фінансово-економічних відносин, які виникають у зв'язку з припиненням експлуатації та зняттям з експлуатації ядерних установок;

визначення організаційно-правової форми формування фінансового резерву з метою припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерних установок;

забезпечення цільового та ефективного використання коштів фінансового резерву для припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерних установок.

Стаття 3. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у зв'язку з накопиченням коштів та фінансуванням заходів, пов'язаних

із припиненням експлуатації і зняттям з експлуатації ядерних установок, закінчуючи зняттям радіологічних обмежень на подальше використання майданчика та споруд ядерної установки.

Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з:

припиненням діяльності та зняттям з експлуатації науково-дослідних ядерних установок;

ліквідацією наслідків запроектованих аварій ядерних установок;

передачею експлуатуючою організацією (оператором) радіоактивних відходів, які утворюються при знятті з експлуатації ядерної установки, спеціалізованому підприємству по поводженню з радіоактивними відходами;

зняттям з експлуатації ядерної установки, рішення про зняття з експлуатації якої було прийняте уповноваженим органом до закінчення встановленого у визначеному порядку строку її експлуатації.

Відносини, не врегульовані цим Законом, регулюються Законом України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" (39/95-ВР), Законом України "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії" (1370-14) та іншими нормативно-правовими актами України.

Розділ II. ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРИПИНЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЯДЕРНИХ УСТАНОВОК

Стаття 4. Порядок розробки та вимоги до проекту зняття з експлуатації ядерної установки

Припинення експлуатації та зняття з експлуатації ядерної установки здійснюються відповідно до проекту зняття з експлуатації ядерної установки.

Проект зняття з експлуатації ядерної установки розробляється експлуатуючою організацією (оператором) на підставі концепції зняття з експлуатації ядерної установки і має відповідати чинним нормам, правилам і стандартам з ядерної та радіаційної безпеки.

Проект зняття з експлуатації ядерної установки має містити техніко-економічне обґрунтування проекту, порядок припинення експлуатації та зняття ядерної установки з експлуатації, який визначає черговість, тривалість, основний зміст етапів припинення експлуатації та зняття ядерної установки з експлуатації і стан ядерної установки після закінчення кожного етапу.

Фінансове забезпечення розробки проекту зняття з експлуатації ядерної установки здійснюється за рахунок коштів фінансового резерву.

Фінансове забезпечення робіт з припинення експлуатації ядерної установки здійснюється за рахунок коштів фінансового резерву в межах, що визначені проектом зняття з експлуатації ядерної установки.

Стаття 5. Порядок затвердження проекту зняття з експлуатації

ядерної установки

Порядок розгляду та затвердження проекту зняття з експлуатації ядерної установки встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Проект зняття з експлуатації ядерної установки має бути розроблений і затверджений не пізніше визначеної у встановленому порядку дати припинення експлуатації ядерної установки.

У разі відсутності затвердженого проекту зняття з експлуатації ядерної установки діяльність щодо зняття з експлуатації ядерної установки фінансується за рахунок господарської діяльності експлуатуючої організації.

Розділ III. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ПРИПИНЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА ЗНЯТТЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЯДЕРНОЇ УСТАНОВКИ

Стаття 6. Відкриття спеціального рахунку

Спеціальний рахунок відкривається банком, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, експлуатуючій організації (оператору) з моменту введення першої ядерної установки в експлуатацію.

Положення про спеціальний рахунок затверджується Кабінетом Міністрів України та Національним банком України.

Для кожної експлуатуючої організації (оператора) відкривається один спеціальний рахунок, незалежно від кількості ядерних установок, експлуатацію яких вона здійснює.

Стаття 7. Джерела надходжень коштів на спеціальний рахунок

Експлуатуюча організація (оператор) здійснює відрахування коштів на спеціальний рахунок, розмір яких визначається у відсотках від чистого доходу, отриманого нею від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Зарахуванню на спеціальний рахунок підлягають:

кошти, отримані як прибуток від інвестиційної діяльності, що здійснюється в порядку, передбаченому цим Законом;

добровільні цільові внески фізичних та юридичних осіб;

інші надходження, не заборонені законом.

Стаття 8. Порядок визначення розміру відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок

Розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок встановлюється та затверджується органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, з моменту введення ядерної установки в експлуатацію. Розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок враховується при визначенні розміру тарифу.

До затвердження проекту зняття з експлуатації ядерної

установки розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок встановлюється експертним шляхом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, виходячи з концепції зняття з експлуатації ядерної установки, діючої на момент встановлення розміру відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок, та визначеної у встановленому порядку дати припинення експлуатації ядерної установки.

Після затвердження проекту зняття з експлуатації ядерної установки розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок переглядається з урахуванням забезпечення необхідного розміру витрат, передбачених цим проектом.

У разі необхідності розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок може переглядатися не частіше ніж один раз на рік органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, за ініціативою експлуатуючої організації (оператора).

Стаття 9. Порядок інвестування коштів фінансового резерву, які зараховані на спеціальний рахунок

З метою захисту коштів фінансового резерву від інфляції та отримання додаткового джерела його формування експлуатуюча організація (оператор) має право здійснювати такі операції:

розмішувати кошти у цінні папери, які емітуються державою;

розмішувати кошти на депозитних рахунках банківських установ – резидентів України, які мають найвищий (високий) рейтинг фінансової надійності (стійкості), установлений Національним банком України за весь період розміщення коштів;

здійснювати фінансування інвестиційно привабливих проектів у пріоритетних галузях економіки шляхом придбання корпоративних облігацій, емітованих підприємствами, на яких реалізуються відповідні проекти, за умови придбання таких облігацій у разі їх первинного розміщення з терміном погашення до трьох років, їх прибутковості, забезпечення надійності повернення коштів та страхування фінансових ризиків, пов'язаних з придбанням облігацій.

Залишок коштів на спеціальному рахунку не повинен бути меншим від суми коштів, необхідних для оплати товарів, робіт (послуг), пов'язаних із здійсненням заходів у зв'язку з припиненням експлуатації і зняттям з експлуатації ядерної установки у відповідному періоді.

Розмір поточного розміщення коштів фінансового резерву не повинен перевищувати різниці загальної суми коштів, що накопичена на спеціальному рахунку, і суми коштів, необхідних для оплати товарів, робіт (послуг), пов'язаних із здійсненням заходів у зв'язку із припиненням експлуатації і зняттям з експлуатації ядерної установки у відповідному періоді.

Під час проведення розміщення коштів фінансового резерву забороняється:

1) тримати в грошових коштах на поточному банківському рахунку, на банківських депозитних рахунках та в ощадних сертифікатах банків більше ніж 50 відсотків коштів фінансового

резерву, при цьому не більше ніж 10 відсотків коштів у зобов'язаннях одного банку;

2) придбавати або додатково інвестувати у цінні папери, погашення та отримання доходу за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, більше ніж 50 відсотків коштів фінансового резерву;

3) придбавати або додатково інвестувати в облігації місцевих позик більше ніж 10 відсотків коштів фінансового резерву;

4) безоплатно відчужувати кошти фінансового резерву;

5) використовувати кошти фінансового резерву не за цільовим призначенням.

Рішення про інвестування коштів фінансового резерву приймається на підставі фінансово-економічного обґрунтування прибутковості інвестиційного проекту за умов його затвердження Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Умови використання коштів фінансового резерву

Кошти фінансового резерву використовуються виключно на фінансування розробки проекту зняття з експлуатації ядерної установки, заходів, пов'язаних з припиненням експлуатації та зняттям з експлуатації ядерної установки, які передбачені цим проектом, та на здійснення інвестиційної діяльності в порядку, передбаченому цим Законом.

Нецільове використання коштів із спеціального рахунку забороняється.

Забороняється накладення будь-яких видів стягнень на кошти фінансового резерву.

Операції по спеціальному рахунку не підлягають зупиненню.

Рішення про фінансування відповідних заходів приймається експлуатуючою організацією (оператором) на підставі проекту зняття з експлуатації ядерної установки.

Стаття 11. Звіт про використання коштів фінансового резерву

Звіт про надходження і використання коштів фінансового резерву складається експлуатуючою організацією (оператором) один раз на рік і надається центральному органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики в електроенергетичній галузі за формою, яка ним встановлюється.

Центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики в електроенергетичній галузі надає представлений експлуатуючою організацією (оператором) звіт на розгляд та затвердження Кабінету Міністрів України до 1 квітня наступного року.

Порядок та обсяги звітності щодо використання коштів фінансового резерву встановлюються органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Оприлюднення інформації

Експлуатуюча організація (оператор) оприлюднює річний звіт та щоквартальну інформацію, пов'язану з функціонуванням спеціального рахунку, в засобах масової інформації або видає окремим виданням у порядку, встановленому законом.

Оприлюднення інформації з обмеженим доступом щодо надходження і використання коштів фінансового резерву здійснюється в порядку, встановленому законом, центральним органом виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики в електроенергетичній галузі.

Стаття 13. Відповідальність за нецільове використання коштів фінансового резерву

У разі нецільового використання коштів фінансового резерву сума таких коштів включається до складу валового доходу експлуатуючої організації (оператора). При цьому експлуатуюча організація (оператор) зобов'язана відшкодувати суму коштів, що були використані не за цільовим призначенням.

Керівник експлуатуючої організації (оператора) несе відповідальність за нецільове використання коштів фінансового резерву відповідно до закону.

Стаття 14. Контроль за використанням коштів фінансового резерву

Контроль за використанням та інвестуванням коштів фінансового резерву здійснюється Наглядовою радою, що створюється Кабінетом Міністрів України та Національним банком України в порядку, який ними затверджується.

Розділ IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім статті 6, яка набирає чинності з 1 січня 2005 року.

2. Закони та інші нормативно-правові акти України до приведення їх у відповідність із цим Законом діють у частині, що не суперечить йому.

3. Сума коштів, зарахованих експлуатуючою організацією (оператором) на спеціальний рахунок відповідно до цього Закону, не враховується при визначенні чистого прибутку експлуатуючої організації (оператора), частина якого підлягає відрахуванню відповідно до рішення Кабінету Міністрів України до загального фонду Державного бюджету України.

Розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок, ядерна установка якої знаходиться в експлуатації на день набрання чинності цим Законом, затверджується органом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, відповідно до статті 8 цього Закону.

4. Внести зміни до таких законів України:

1) абзац дев'ятої частини другої статті 33 Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку"

(39/95-ВР) (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 12, ст. 81; 2000 р., N 9, ст. 68; 2003 р., N 29, ст. 236) виключити;

2) пункт 4.2 статті 4 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств" (334/94-ВР) (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., N 27, ст. 181; 1998 р., N 10, ст. 35, N 18, ст. 94; 2000 р., N 43, ст. 363; 2002 р., N 8, ст. 63, N 17, ст. 122, N 36, ст. 266; 2003 р., N 10-11, ст. 86, N 30, ст. 247; 2004 р., N 17-18, ст. 250) доповнити підпунктом 4.2.20 такого змісту:

"4.2.20. Суми коштів, зарахованих платником податку на спеціальний рахунок відповідно до Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки" (1868-15);

3) статтю 63 Закону України "Про виконавче провадження" (606-14) (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., N 24, ст. 207; 2004 р., N 6, ст. 37) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

"Не підлягають стягненню в порядку, передбаченому цим Законом, кошти, які знаходяться на спеціальному рахунку експлуатуючої організації (оператора) відповідно до Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки" (1868-15).

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

4) підпункт 7.3.1 пункту 7.3 статті 7 Закону України "Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами" (2181-14) (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 10, ст. 44; 2003 р., N 24, ст. 154) доповнити підпунктом "ж" такого змісту:

"ж) кошти, які знаходяться на спеціальному рахунку експлуатуючої організації (оператора) відповідно до Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки" (1868-15).

5. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

відповідно до своїх повноважень забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що впливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

м. Київ, 24 червня 2004 року
N 1868-IV